

N:o 22.

Af Herr Johan Theodor Berg: Om beviljande af ett låneunderstöd å 398,000 R:dr för en jernvägsanläggning emellan Billesholm och Tågarp.

Sedan Kongl. Maj:t med anledning af 1869 års Riksdags skrifvelse angående enskilda jernvägsanläggningar låtit uppmana vederbörande att anmäla sina önsningar i detta afseende och förordnat en komité, som skulle granska de inkomna framställningarne och derefter afgifva underdånigt utlåtande i ämnet, har denna komité i underdånigt betänkande af den 29 Augusti 1870 föreslagit dels 13 bansträckningar under namn af sekundärbanor att erhålla anslag af $\frac{1}{4}$ af anläggningskostnaden, dels flera andra, som den kallat lokalbanor, att få låneförsträckning till halfva anläggningskostnaden mot 5 procent ränta och 2 procent amortering. Bland dessa lokalbanor tyckes banan *Billesholm — Wallåkra* vunnit andra rummet. Men då detta ej är fullt klart, och komitén ej synes hafva fästast särskildt afseende vid den stora vikt, som denna bana bör ega för bergsbrukets likasom industriens i allmänhet och vårt sjöförsvars behof af det materiel, *stenkol*, som genom denna bana skulle tillgodogöras — äfvensom för det fall att Kongl. Maj:ts framställning, i hvad som rör understöd åt enskilda jernvägsanläggningar i den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof, ej skulle vinna Riksdagens godkännande — tillåter jag mig att med den motion, jag nu beder få väcka, fästa Riksdagens uppmärksamhet på denna för landet viktiga jernvägsanläggning och derföre begära det understöd, som den i högsta måtto torde förtjena.

Vid 1869 års riksdag väckte jag motion om ett låneunderstöd af 400,000 R:dr för banan *Billesholm — Wallåkra*, hvilken motion bifölls i denna Kammaré, men föll vid den gemensamma voteringen. Förutom de skäl och bevis, som med nämnda motion lemnades, och till hvilka jag beder få hänvisa, tillkommer nu att 1869 års Riksdag antydt, att sådana jernvägsanläggningar, som afse bergsbrukets behof, borde i första rummet tillgodöses, samt att *Wallåkra stenkols* aktiebolag ej blott un-

der ytterligare två år arbetat (ehuru till följd af bristande kommunikationer med stora svårigheter) och vunnit ytterligare bekräftelse på den både kvalitativa och kvantitativa rikedom af stenkolsflötsen i de två schakt det bearbetat på något öfver 80 fots djup, utan äfven genom fortsatta borrhningar funnit att på cirka 26 fots djup under denna 2 fots flöts finnes en annan rikare flöts om nära 4 fots mäktighet. Då stenkol är den starkaste häfstång för så väl bergsbrukets som industriens i allmänhet upplyftande, och dess produktion inom landet utom dess statsekonomiska betydelse är af största gagn för rikets försvar, skulle väl en uppoffring af staten för detta ändamål ej vara förspilld, men då Wallåkra bolag är visst om, att en sådan jernväg ensamt för sig bör gifva god ränta, behöfver det ej begära en sådan uppoffring utan blott lånebiträde, om möjligt till högre belopp än komiténs förslagit, och som ej torde kosta staten något, då väl är antagligt att Riksgäldskontoret nu kan negociera lån å 5 procent. Enligt ingifna kostnadsförslag, som stått till komiténs förfogande, skulle en jernväg från Billesholm till Wallåkra kosta 400,000 R:dr och till *Tågarp* nära 500,000 R:dr, men dervid är ingen rörlig materiel tagen i beräkning, under förväntan att Landskrona — Helsingborgs-jernväg mot billig afgift skulle tillsläppa sådan. Men då man ej bestämdt får antaga detta, bör vägen ej vara stängd för anskaffande af egen materiel samt således kostnadsförslagen ökas med cirka 100,000 R:dr. Om Kongl. Maj:ts nådiga framställning att med $\frac{2}{3}$ af kostnadsförslagen understödja jernvägsanläggningar godkännes, torde således för en bana från Billesholm till *Wallåkra* kunna påräknas lån af cirka 333,000 R:dr eller, om linien till *Tågarp* föredroges, af nära 400,000 R:dr.

På de grunder, som dels nu häri dels under diskussionen i båda Kamrarne vid 1869 års riksdag uppgifvits och utbedjande mig att åt Stats-Utskottet ytterligare få lemna alla de upplysningar, som stå mig till buds och det kan anse nödigt att inhemta, tillåter jag mig vördsamt föreslå, att Riksdagen täcktes medgifva ett låneunderstöd af 398,000 R:dr för jernvägsanläggning mellan gruvefältet vid Billesholm och *Tågarps* station, med förbehållen rätt att, om linien till *Wallåkra* skulle föredragas, få välja denna linie med nedsättning af lånet till 333,000 R:dr eller $\frac{2}{3}$ af dess kostnadsförslag med tillägg af rörlig materiel, allt på de vilkor som i Kongl. Maj:ts nådiga proposition äro angifna.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1871.

J. T. Berg.